

॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ विममर्शविचारंकृतवान् ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ दूनाःखिन्नाः ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ इतिस्वर्गारोहणपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावे
 नकुलःसहदेवोहंष्टृष्टुघ्नोहमित्युत ॥ द्रौपदीद्रौपदेयाश्चइत्येवंतेविचुक्रुशुः ॥ ४१ ॥ तावाचःसतदाश्रुत्वातद्देशसदृशीर्नृप ॥ ततोविममृशेराजाकिंत्विदंदैवका
 रितं ॥ ४२ ॥ किंतुतत्कलुषंकर्मकृतमेभिर्महात्मभिः ॥ कर्णेनद्रौपदेयैर्वापांचाल्यावासुमध्यया ॥ ४३ ॥ यइमेपापगंधेस्मिन्देशेसंतिसुदारुणे ॥ नाहंजाना
 मिसर्वेषांदुष्कृतंपुण्यकर्मणां ॥ ४४ ॥ किंरुत्वाधृतराष्ट्रस्यपुत्रोराजासुयोधनः ॥ तथाश्रियायुतःपापैःसहसर्वैःपदानुगैः ॥ ४५ ॥ महेंद्रइवलक्ष्मीवानास्ते
 परमपूजितः ॥ कस्येदानींविकारोयंयइमेनरकंगताः ॥ ४६ ॥ सर्वधर्मविदःशूराःसत्यागमपरायणाः ॥ क्षत्रधर्मरताःसंतोयज्वानोभूरिदक्षिणाः ॥ ४७ ॥
 किंतुसुप्तोस्मिजागर्भिचेतयामिनचेतये ॥ अहोचित्तविकारोयंस्याद्वामेचित्तविभ्रमः ॥ ४८ ॥ एवंबहुविधंराजाविममर्शयुधिष्ठिरः ॥ दुःखशोकसमाविष्ट
 श्रिंताव्याकुलितेंद्रियः ॥ ४९ ॥ क्रोधमाहारयच्चैवतीव्रंधर्मसुतोत्तमः ॥ देवांश्चगर्हयामासधर्मचैवयुधिष्ठिरः ॥ ५० ॥ सतीव्रगंधसंतप्तोदेवदूतमुवाचह ॥ गम्य
 तांतत्रयेषांत्वंदूतस्तेषामुपांतिकं ॥ ५१ ॥ नद्यहंतत्रयास्यामिस्थितोस्मीतिनिवेद्यतां ॥ मत्संश्रयादिमेदूनाःसुखिनोभ्रातरोहिमे ॥ ५२ ॥ इत्युक्तःसतदादूतः
 पांडुपुत्रेणधीमता ॥ जगामतत्रयत्रास्तेदेवराजःशतक्रतुः ॥ ५३ ॥ निवेदयामासचतुर्धर्मराजचिकीर्षितं ॥ यथोक्तंधर्मपुत्रेणसर्वमेवजनाधिप ॥ ५४ ॥
 इतिश्रीमहाभारतेस्वर्गारोहणपर्वणियुधिष्ठिरनरकदर्शनेद्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ वैशंपायनउवाच स्थितेमुदूर्तपार्थेतुधर्मराजे
 युधिष्ठिरे ॥ आजग्मुस्तत्रकौरव्यदेवाःशक्रपुरोगमाः ॥ १ ॥ सचविग्रहवान्धर्मोराजानंप्रसमीक्षितुं ॥ तत्राजगामयत्रासौकुरुराजोयुधिष्ठिरः ॥ २ ॥ तेषुभा
 सुरदेहेषुपुण्याभिजनकर्मसु ॥ समागतेषुदेवेषुव्यगमत्तत्तमोत्तमः ॥ ३ ॥ नादृश्यंतचतास्तत्रयातनाःपापकर्मिणां ॥ नदीवैतरणीचैवकूटशाल्मलिनासह ॥
 ॥ ४ ॥ लोहकुंभ्यःशिलाश्चैवनादृश्यंतभयानकाः ॥ विरूतानिशरीराणियानितत्रसमंततः ॥ ५ ॥ ददर्शराजाकौरव्यस्तान्यदृश्यानिचाभवन् ॥ ततोवायुः
 सुखस्पर्शःपुण्यगंधवहःशुचिः ॥ ६ ॥ ववौदेवसमीपस्थःशीतलोतीवभारत ॥ मरुतःसहशक्रेणवसवश्चाश्विनौसह ॥ ७ ॥ साध्यारुद्रास्तथादित्यायेचान्येपि
 दिवौकसः ॥ सर्वेतत्रसमाजग्मुःसिद्धाश्चपरमर्षयः ॥ ८ ॥ यत्रराजामहातेजाधर्मपुत्रःस्थितोभवत् ॥ ततःशक्रःसुरपतिःश्रियापरमयायुतः ॥ ९ ॥